

RABBI MOSHE VAIE

ADVICE AND GUIDANCE ON KASHRUT
AND INFESTED FOOD
138 SANIIBDRJA HAMURCHEVET
JERUSALEM, ISRAEL

הרב משה ויא

יעוץ והדרכה בנושא כשרות
ובנגיעות במזון
סנהדריה המורחבת 138 ב'
ירושלים

טל: 02-5325588 פקס: 02-5829089

עובדות אמיתיות, ומבוססות על ראיות, בענין תולעי דאניזקיס

1. לא השתנה שום נתון בימינו לעומת העבר הקרוב והרחוק (מלבד ריבוי התולעים בימינו לעומת שנים קודמות)
2. רבותינו הקדמונים תיארו תולעים אלו במדויק. אמנם לא כינו אותם בשם, אך התיאור מתאים במדויק לתולעי דאניזקיס:
בהגהות שערי דורא אות מ"ז ס"ק ב' ד"ה "והראש", בספר "שולחן גבוה" פרק ד' ס"ק ג"א, והוכח בדרכי תשובה פ"ד ס"ק קפ"ג. בקצש"ע סימן מ"ו סעיף מ"ג ועוד.
3. העובדה שאותה תולעת נמצאת בחלל הבטן וגם בבשר הדג נראית באופן ברור לציני כל מי שפותח דג, ובראי שגם בדורות קודמים ראו זאת, והתירו.
4. התולעת שבוקעת מהביצה בקרקעית הים ופירשה היא בגודל מיקרוסקופי ואין אפשרות לראותה בלא מיקרוסקופ, ובמצאות איש לא ראה אותה מלבד במעבדה תחת מיקרוסקופ, וכל התמונות הקיימות הן צילום מיקרוסקופי (מידותיה של התולעת הבוקעת מהביצה ונבלעת ע"י יצורי ים קטנים: 200 עד 300 מיקרון (0.3 מ"מ) ורוחבה 14 מיקרון (0.014 מ"מ). כדי לסבר את האוזן, נתאר לעצמינו שנחתוך מילב"ן ל-12 פרוסות, האם נוכל לראות פרוסה אחת כזאת? (John Smith, M. Koie, B. Berland)
5. התולעת מצויה גם בבשר וגם במעיים בת"י הדג (ולא כפי שיש הטוענים שהיא עוברת לבשר רק לאחר מות הדג).
הוכחה לכך: מצאים אותה בתוך בשר הדג מסוככת סביב עצמה ועטופה בקרום (כעין ציסטה או קפסולה). לאחר מות הדג אמנם קיימת נדידה של תולעים מחלל הבטן המנסות לחזור לבשר, אך הן לא יכולות להספיק להדור עמוק. אלו המצויות בקפסולות בבשר הדג ודאי לא נכנסו אחרי מות הדג.
- [Research on Anisakis p.8 (Mackerel) & p. 71 (Herring) John Smith (mail to R.P. Bodner) Mary Tatner, David Jermain.
Torlib Onefish 9-1-2007, J. Grabda: Infestation of the Whiting etc...]
6. לפי עדות כל המומחים הדג אינו בולע חולעת אנזיקיס אלא בולע דגיג קטן או שרימפ שבלע אנזיקיס.
7. אם תולעת האניזקיס אכן אסורה מדין שרץ המים, שיטה גיקי הדגים מתולעים באופן ידני על גבי שולחן אור לא יכולה להיות פתרון, זאת לדעת כל המומחים בעולם. (שיש להם ענין בכך בגלל הסכנה הבריאותית). גם בבדיקות ביקורת שנעשו ע"י ועדי כשרות שונים, נמצאו תולעים בדגים הבדוקים כנ"ל.
8. עובדה היא שמצויה נגיעות של אנזיקיס בהרינג, גם בפילה, כפי שראיתי בעיני כמה פעמים בבדיקה חזותית פשוטה, גם בעבר וגם בימים אלו, בשכידות שא"א להגדיר אותה כ"פחות ממיעוט המצוי", לפי עדות מומחים (הרב אהרן וולקן, בד"ץ העה"ת, "285 herrings out of 784 were infected with Anisakis", Canadian Journal of Zoology: "Prevalence of Anisakis in herring : 95-99%")

ולא כפי שרוצים לשעון שכאילו לא קיימת נגיעות בהרינג.

9. אניסקים הוא הטפיל השכיח ביותר, אולם קיימים מינים אחרים רבים, שגם הם מצויים בבשר הדג וגם בחלל הבטן:

Trematodes, Capillaria Nematoda, Tapeworm, Contracaecum, Phocanema

מדוע מדברים רק על האניזקים, ורוצים לטעון שרק הוא נמצא גם בבשר וגם בחלל הבטן?

10. כל המדענים בעולם דוחים בשתי ידיים המציאות של "נוצר בבשר הדג" כפי שקבעו חז"ל, אלא לשיטתם תמיד באה התולעת מבחוץ. ולא קיימת מציאות של "מיניה גבלי". גם בענין תולעי דגים הם קובעים שתמיד באים מבחוץ ואין מציאות של "נוצר מהדג" וזה סותר את דברי חז"ל.

מלבד זאת יש בדבריהם הרבה סתירות, אי דיוקים, השערות לא מבוססות וקביעות עובדות ללא ראיות, וא"א להתייחס אל מסקנותיהם כחד משמעיות, אפילו כשאנגם סותרים את דברי חז"ל. הדברים היחידים שנוכל לקבל הם עדויות טובות ע"י תמונות או הוכחות ברורות אחרות. לדוגמא, ניסינו לברר אם התולעים נכנסות למערכת העיכול (המעיים) של הדג ולא קיבלנו תשובה ברורה. גם ההשערה שהתולעים קודחות את דופן הקיבה ויוצאות לחלל הבטן, אין לה הכחות לכאורה. המדענים בעצמם מודים שדגימה בנושא תולעי דגים הוא דל ומבוסס הרבה על השערות:

"The development cycles of most fish nematodes are poorly known. It is generally accepted that crustaceans play an important role... (ROHDE, 1984)"

11. אין דג הגדל בים הפתוח שאין בו טפילים רבים.

(Dr. Terry Dick: "All open water fish contain parasites")

12. בעבר לא היו כלובים לגידול דגי ים. כל הדגים באו מהים הפתוח ושווקו ללא הקפאה, עם בני המעיים שזה מגביר, לדברי המומחים, את הימצאות תולעים בבשר הדג, וע"כ לא שמענו שהזהירו שלא לאוכלם, ולא מוזכר דבר כזה בספרי השו"ת, יראה עוד במס' ביצה כ"ד: שבימי אבותינו היו מנקים את הדגים יום או יומיים אחרי הדייג, בלי קירור, ולכאורה לא חששו מתולעים ולעומת זאת בימינו הדגים עוברים ניקוי תוך שעות אחדות, ועם קירור. ואיך אפשר לטעון שהיום יש תולעים בבשר בגלל שלא מנקים את הדגים מיד או בגלל שלא מקררים אותם כראוי.

והנה
הנה
הנה

13. מספרי הלכה שונים (שערי דורא, שולחן גבוה, פרי מגדים) משתמשים שגם התולעים שבחלל הבטן לא אסורות משום שרק המים אלא משום מיאוס, או שמא יטעו ולא ידעו להבחין בין המותרים לאסורים שבאו באמת מבחוץ ושרצו במים.

14. ספק אם רוב הציבור יכולים לעמוד בגזירה שפרדשה למעשה להתנזר כמעט מכל דגי הים והנהרות, שהם חשובים לבריאות האדם, כידוע.

משה ריא

02-5325588

0548-450-420